

ВИСНОВОК

до проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA) (реєстр. № 14327 від 23.12.2025)

та

до проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA) (реєстр. № 14327-1 від 09.01.2026)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 31 березня 2026 року (Протокол № 167) розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA) (реєстр. № 14327 від 23.12.2025), поданий Кабінетом Міністрів України та проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA) (реєстр. №14327-1 від 09.01.2026), поданий народним депутатом Железняком Я. І. та іншими народними депутатами України.

Законопроекти розроблено з метою приведення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у відповідність до міжнародних стандартів з питань боротьби з відмиванням коштів і фінансуванням тероризму та забезпечення виконання умов, встановлених Європейською платіжною радою, необхідних для подання Україною заявки стосовно приєднання до Єдиної зони платежів у євро (SEPA).

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

Міністерство цифрової трансформації України у своїх висновках до законопроектів висловило, зокрема, такі зауваження та пропозиції.

Підпунктом 6 пункту 10 розділу I проектів пропонується доповнити Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон № 4156) статтею 5², якою визначаються основні правові засади функціонування Реєстру кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень (далі – Реєстр 1).

Крім того, підпунктом 26 пункту 10 розділу I проектів пропонується доповнити Закон № 4156 розділом IX¹, зміст якого полягає у визначенні основних правових норм щодо Реєстру рахунків та індивідуальних банківських сейфів фізичних осіб (далі - Реєстр 2). Завдання, обов'язки та права держателя та адміністратора Реєстру рахунків та індивідуальних банківських сейфів фізичних осіб викладаються у редакції статті 37 цього ж розділу.

Запропонованою редакцією абзаців чотирнадцятого та п'ятнадцятого частини п'ятої статті 5³ та абзаців п'ятого та шостого частини восьмої статті 37 Закону № 4156, в редакції проектів, визначено:

«До Реєстру кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень не вносяться відомості, що становлять державну таємницю. Інформація в Реєстрі кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень зберігається не менше п'яти років з дня припинення договору щодо управління або адміністрування трасту або іншого подібного правового утворення, розірвання ділових відносин на території України або продажу нерухомого майна на території України від імені трасту або іншого подібного правового утворення.

Строк зберігання інформації в Реєстрі кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень може бути продовжено, але не більше ніж на п'ять додаткових років, якщо таке продовження буде визнано необхідним для цілей запобігання, виявлення, аналізу, розслідування або судового розгляду легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму, фінансування зброї масового знищення, а також кримінальних правопорушень, що передували легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.»;

«Інформація в Реєстрі рахунків і сейфів зберігається не менше п'яти років з дня закриття банківського рахунка, рахунка у цінних паперах, платіжного, іншого рахунка/електронного гаманця фізичній особі, припинення договору про надання індивідуального банківського сейфа фізичній особі.

Строк зберігання інформації в Реєстрі рахунків і сейфів може бути продовжено, але не більш як на п'ять додаткових років, якщо таке продовження буде визнано необхідним для цілей запобігання, виявлення, аналізу, розслідування або судового розгляду легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму, фінансування зброї масового

знищення, а також кримінальних правопорушень, що передували легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.».

Слід звернути увагу, що правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах встановлює Закон України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон).

Відповідно до частини першої статті 1 Закону дія Закону поширюється на відносини, що виникають у сфері публічних електронних реєстрів під час створення, ведення, взаємодії адміністрування, перетворення, модифікації та припинення публічних електронних реєстрів, при використанні реєстрової інформації національних електронних інформаційних ресурсів під час провадження дозвільної діяльності, надання адміністративних, соціальних та інших публічних послуг, провадження іншої управлінської діяльності та державного регулювання, а також поширюється на відносини, що виникають під час створення, ведення, взаємодії, адміністрування Єдиного реєстру адвокатів з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», та Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Відповідно до пункту 19 частини третьої статті 3 Закону діяльність у сфері публічних електронних реєстрів базується на таких основних принципах, а саме гарантування безстрокового збереження реєстрових даних.

Згідно з частиною третьою статті 18 Закону зберігання реєстрової інформації забезпечується держателем та/або адміністратором відповідного реєстру постійно (якщо інше не встановлено законодавством) із обов'язковим застосуванням засобів та технологій резервного копіювання та хеш-логування у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, з дотриманням законодавства про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах.

Відповідно до пункту 9 частини другої статті 37 Закону програмне забезпечення реєстрів має відповідати принципам державної політики цифрового розвитку, принципам, визначеним статтею 3 цього Закону, та забезпечувати такі функціональні можливості, а саме забезпечення механізмів архівування даних та постійного зберігання.

З огляду на зазначене, пропонується у пункті 10 розділу I проєктів:

1) запропонований абзац чотирнадцятий частини п'ятої статті 53 Закону № 4156 викласти у такій редакції:

«До Реєстру кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень не вносяться відомості, що становлять державну таємницю. Інформація в Реєстрі кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень зберігається безстроково»;

запропонований абзац п'ятнадцятий частини п'ятої статті 53 Закону № 4156 виключити;

2) у частині восьмій статті 37 Закону № 4156:

абзац п'ятий викласти у такій редакції:

«Інформація в Реєстрі рахунків і сейфів зберігається безстроково»;

абзац шостий виключити.

Підпунктом 6 пункту 10 розділу I проектів пропонується доповнити Закон № 4156 статтею 5⁵, у якій передбачено врегулювання питання щодо інформації про розбіжності у Реєстрі 1.

Слід зауважити, що Закон не містить норм щодо «розбіжностей» у реєстрових даних та/або реєстрових відомостях.

Натомість, статтею 35 Закону врегульовано процедуру виправлення помилок у реєстрових даних, реєстровій інформації, зокрема частиною першою визначено, що помилками у реєстрових даних, у тому числі тих, що містяться у документі, що створюється під час ведення реєстру, є:

1) технічна помилка (некоректне відображення символів, описка, друкарська, граматична, арифметична чи інша подібна помилка);

2) помилка у визначенні змісту, характеристик та/або властивостей об'єкта реєстру, визначених частиною другою статті 18 та абзацом першим частини першої статті 20 цього Закону.

Технічна помилка може бути такою, що сталася:

1) при відображенні або відтворенні реєстрової інформації (у тому числі з електронного документа або з іншого джерела відповідно до абзацу першого частини першої статті 20 цього Закону);

2) при створенні електронного документа або іншого джерела відповідно до абзацу першого частини другої статті 20 цього Закону;

3) у документах або інших джерелах, реєстрова інформація з яких була перенесена (відтворена) до електронного документа або іншого джерела відповідно до абзацу першого частини другої статті 20 цього Закону;

4) при перенесенні реєстрової інформації про об'єкт (об'єкти) реєстру, створеної до набрання чинності цим Законом відповідно до абзацу четвертого частини другої розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" цього Закону.

Помилка у визначенні змісту, характеристик та/або властивостей об'єкта реєстру, визначених частиною другою статті 18 та абзацом першим частини першої статті 20 цього Закону, може бути такою, що сталася:

1) при визначенні створювачем характеристик та/або властивостей об'єкта реєстру із створенням електронного документа або іншого джерела відповідно до абзацу першого частини другої статті 20 цього Закону;

2) при визначенні особою, яка створила документи, реєстрова інформація з яких про характеристики та/або властивості об'єкта реєстру була перенесена створювачем до електронного документа або іншого джерела відповідно до абзацу першого частини другої статті 20 цього Закону;

3) при визначенні особою, яка створила документи, реєстрова інформація з яких про характеристики та/або властивості об'єкта реєстру була перенесена держателем реєстру або публічним реєстратором до реєстру відповідно до частини другої статті 8 цього Закону.

Крім того, проектами розбіжності у відомостях про кінцевих бенефіціарних власників трасту або іншого подібного правового утворення трактуються як виявлення неповноти, неточностей чи помилок в інформації про кінцевого бенефіціарного власника такого трасту або іншого подібного правового утворення, що міститься в Реєстрі кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень.

Натомість незрозуміло, як може бути здійснено реєстрацію об'єкта реєстру або вчинення інших реєстраційних дій у реєстрі у разі неповноти реєстрової інформації, а термін «неточності» щодо реєстрових даних не містить визначення та є оціночним суб'єктивним поняттям.

Враховуючи наведене, необхідно запропоновану статтю 5⁵ Закону № 4156 привести у відповідність до статті 35 Закону, а саме в частині заміни норм щодо інформації про розбіжності у Реєстрі кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень на виправлення помилок у Реєстрі кінцевих бенефіціарних власників трастів.

Запропоновані норми в абзаці четвертому частини першої статті 5³ Закону № 4156 передбачають, що порядок створення та ведення Реєстру кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень визначає вимоги до адміністратора, створювачів реєстрової інформації, публічного реєстратора, порядок реєстрації інформації в зазначеному Реєстрі та її ідентифікації, спосіб (процес) створення створювачем реєстрової інформації, порядок проведення технічних та технологічних заходів з надання, блокування та анулювання доступу до Реєстру кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень, права та обов'язки користувачів зазначеного Реєстру.

Також запропоновані норми абзацу першого частини шостої статті 37 Закону № 4156 передбачають, що вимоги до адміністратора, створювачів реєстрової інформації, публічного реєстратора, види реєстрових даних, спосіб (процес) створення створювачем реєстрової інформації, види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення Реєстру рахунків і сейфів, та спосіб їх реєстрації в складі такого реєстру, форми і порядок отримання реєстрової інформації, права та обов'язки користувачів Реєстру рахунків і сейфів, вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки визначаються Положенням про Реєстр рахунків та індивідуальних банківських сейфів фізичних осіб, порядок його створення і ведення.

Однак, слід звернути увагу, що відповідно до частини третьої статті 4 Закону виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

Аналіз запропонованих норм свідчить про необхідність доповнення проектів необхідними відомостями щодо реєстрів з урахуванням частини другої статті 26 Закону, зокрема визначити:

- спосіб (процес) створення створювачем інформації про об'єкт Реєстру 1, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстру;
- строки внесення до Реєстру 1 інформації про об'єкти реєстру;
- вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії і правоволодільців про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки щодо Реєстру 2;
- порядок обов'язкового інформування правоволодільця про запити будь яких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення щодо Реєстру 2.

На основі вищевказаного законопроекти потребують доопрацювання з метою узгодження із чинним законодавством України.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон 1) доступ до інформації забезпечується шляхом систематичного та оперативного оприлюднення інформації, зокрема на офіційних веб-сайтах в мережі Інтернет та на єдиному державному веб-порталі відкритих даних.

Згідно з частинами першою та другою статті 10¹ Закону 1 публічна інформація у формі відкритих даних – це публічна інформація у форматі, що дозволяє її автоматизоване оброблення електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання.

Розпорядники інформації зобов'язані надавати публічну інформацію у формі відкритих даних на запит, оприлюднювати і регулярно оновлювати її на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та на своїх веб-сайтах.

Згідно з пунктом 3 Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 835, розпорядники інформації згідно з цим Положенням завантажують у формі відкритих даних набір даних, визначений у переліку наборів даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, згідно з додатком.

Перетворення (зокрема, вивантаження з баз даних та в разі потреби знеособлення) публічної інформації у публічну інформацію у формі відкритих даних є обов'язковим.

Розпорядники інформації зобов'язані оприлюднювати у формі відкритих даних усю публічну інформацію у формі відкритих даних, яка перебуває в їх володінні та стосується конкретного набору даних.

У зв'язку з наведеним пропонується абзац третьої частини п'ятої статті 7 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» викласти в такій редакції:

«Перелік держав (юрисдикцій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового

знищення, формується в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, зокрема на основі висновків міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті спеціально уповноваженого органу, а також на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних»;

абзац сьомий частини одинадцятої статті 32 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» викласти в такій редакції:

«Інформація про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу заходів впливу оприлюднюється, зокрема на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у порядку, встановленому суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за таким суб'єктом первинного фінансового моніторингу, з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних».

Водночас наказом Міністерства юстиції України від 18.11.2025 № 3168/5 передбачено відновлення оприлюднення інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань у формі відкритих даних відповідно до переліку, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 28 березня 2016 року № 897/5 «Про затвердження Переліку інформації, що підлягає оприлюдненню у формі відкритих даних, розпорядником якої є Міністерство юстиції України».

19 січня 2026 року набір даних «Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» було оприлюднено на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних.

У зазначеному наборі даних містяться такі відомості щодо юридичних осіб:

- найменування;
- організаційно-правова форма;
- ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України;
- перелік засновників юридичної особи;
- інформація про кінцевого бенефіціарного власника або обґрунтована причина його відсутності;
- назви органів управління;
- відомості про керівника юридичної особи та інших осіб, які можуть вчиняти дії від її імені.

Таким чином, інформація про кінцевих бенефіціарних власників наразі правомірно оприлюднюється.

Згідно з частиною третьою статті 6 Закону 1 інформація з обмеженим доступом має надаватися розпорядником інформації, якщо він правомірно оприлюднив її раніше.

Зважаючи на викладене, інформація з Реєстру кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень може бути оприлюднена для вільного використання, зокрема у формі відкритих даних. Водночас у разі якщо в зазначеному реєстрі міститься інформація з обмеженим доступом, яка наразі правомірно не оприлюднена, така інформація може не оприлюднюватися у формі відкритих даних.

Слід звернути увагу, що відповідно до частини третьої статті 10¹ Закону 1 публічна інформація, що містить персональні дані фізичної особи, оприлюднюється та надається на запит у формі відкритих даних у разі дотримання однієї з таких умов:

- 1) персональні дані знеособлені та захищені відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»;
- 2) фізичні особи (суб'єкти даних), персональні дані яких містяться в інформації у формі відкритих даних, надали свою згоду на поширення таких даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»;
- 3) надання чи оприлюднення такої інформації передбачено законом;
- 4) обмеження доступу до такої інформації (віднесення її до інформації з обмеженим доступом) заборонено законом.

З урахуванням наведеного, пропонується доопрацювати законопроекти в частині виключення положень щодо доступу до інформації з Реєстру кінцевих бенефіціарних власників трастів або інших подібних правових утворень за наявності законного інтересу та передбачити, що такий реєстр оприлюднюється у формі відкритих даних, крім інформації з обмеженим доступом, для вільного копіювання, публікації, поширення та використання, у тому числі в комерційних цілях.

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроектів зазначили, що вони покликані, зокрема, забезпечити подання Україною заявки стосовно приєднання до SEPA, що суттєво вигідно для українського бізнесу, громадян України та держави, особливо в частині зниження вартості грошових переказів між Україною та країнами Європейського Союзу.

Разом з тим, законопроекти потребують відповідного доопрацювання з метою врахування висловлених зауважень та пропозицій.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською

платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA) (реєстр. № 14327 від 23.12.2025), поданого Кабінетом Міністрів України та проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA) (реєстр. №14327-1 від 09.01.2026), поданого народними депутатами Железняком Я. І. та іншими народними депутатами України.

2. Направити Висновок про розгляд зазначених законопроектів до Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО